

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcov: **1/ RNDr. P.**, bytom R., **2/ S.**, bytom T., obaja zast.: *Mgr. Š.*, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie *Š.*, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Prešove**, so sídlom Konštantínova č. 6, Prešov, **za účasti: 1/ Ing. M.M.**, bytom T., **2/ Ing. N.N.**, bytom T. a **3/ Ing. J.**, bytom N., o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v katastrálnom konaní, na odvolanie žalovaného ako aj zúčastnených osôb 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.10.2010 č. k. 1S 54/09-83, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.10.2010 č. k. 1S 54/09-83 **p o t v r d z u j e .**

Zúčastneným osobám 1/ Ing. M.M., 2/ Ing. N.N. a 3/ Ing. J. právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Žalovaný je **povinný** do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 73,24 €.

O d ô v o d n e n i e :

I.**Konanie na správnom orgáne**

Rozhodnutím zo dňa 01. júna 2009 č.: O 2/2009 žalovaný ako odvolací správny orgán postupom v zmysle § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v medziach § 18 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zákon č. 162/1995 Z.z.“) zamietol odvolanie žalobcov a rozhodnutie Správy katastra Poprad č. O 14/2009 zo 04.03.2009 o vyhovení námietke účastníka konania Ing. M.M. potvrdila.

Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu zisteného v procese obnovy katastrálneho operátu, ktorý sa vzťahoval aj na nasledujúce nehnuteľnosti:

- parc. č. X. o výmere 1.782 m², ktorá vznikla v zmysle geometrického plánu č. 240-Sch-90/94 a je vo výlučnom vlastníctve (na základe vydržania) Ing. J.,
- parc. č. X. o výmere 1.797 m², ktorá vznikla v zmysle geometrického plánu č. 240-Sch-90/94 a je v podielovom vlastníctve (na základe dedičského osvedčenia) žalobcov 1/ a 2/.,
- parc. č. X.X. o výmere 1.687 m², ktorá vznikla v zmysle geometrického plánu č. 11946318-66/95 a je vo vlastníctve (na základe vydržania) Ing. M.M. a jeho manželky Ing. N..

V tomto procese Správa katastra Poprad novým mapovaním prečíslovala uvedené parcely a po vynesení súradníc zo záznamov podrobného merania zmien (č. X. a X.) v teréne došla k záveru, že hranice parciel č. X., X. a X. v teréne nerešpektujú (konkrétne zlomové body X. a X. a ich vzdialenosť v teréne 22,0 m nezodpovedajú identickým bodom 10 a 11 zachytených v záznamoch podrobného merania zmien, kde je vzdialenosť iba 20,0 m) hranice podľa platného právneho stavu, tzn. určené v hore uvedených geometrických plánoch.

Z uvedeného dôvodu žalovaný rešpektujúc platný právny stav opravil priebeh hraníc dotknutých parciel nasledovne:

- pôvodná parc. č. X. o výmere 1.782 m² bola prečíslovaná na parc. č. X. so zvýšením výmery na 1.790 m², avšak po námietke bola výmera upravená na 1.699 m², tzn. zníženie o – 83 m²,
- pôvodná parc. č. X. o výmere 1.797 m² bola prečíslovaná na parc. č. X. so zvýšením výmery na 1.846 m², avšak po námietke bola výmera upravená na 1.744 m², tzn. zníženie o – 53 m²,
- pôvodná parc.č. X.X. o výmere 1.687 m² bola prečíslovaná na parc. č. X. so znížením výmery na 1.470 m², avšak po námietke bola výmera upravená na 1.653 m², tzn. zníženie o – 34 m².

Ďalej žalovaný vo svojom rozhodnutí s poukazom na ustanovenie § 67b ods. 7 zák. č. 162/1995 Z.z. zdôraznil, že samotný proces obnovy katastrálneho operátu je katastrálne konanie, ktorého cieľom je vyhotovenie nového katastrálneho súboru geodetických informácií a nového súboru popisných informácií katastrálneho operátu.

Podľa § 67b ods. 7 veta druhá zák. č. 162/1995 Z.z. Výsledok obnovy katastrálneho operátu nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Podľa § 67b ods. 3 zák. č. 162/1995 Z.z. obnova katastrálneho operátu novým mapovaním spočíva v zisťovaní priebehu hraníc územnosprávnych jednotiek, hraníc katastrálnych území, hraníc pozemkov vymedzených právami k nehnuteľnostiam, hraníc druhov pozemkov a pôdorysov stavieb (ďalej len "zisťovanie priebehu hraníc").

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti tomuto rozhodnutiu žalobcovia podali na Krajský súd v Prešove žalobu zo dňa 28.07.2009.

Krajský súd ako súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. a) a c) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nakoľko krajský súd po aplikácii nasledovných ustanovení § 22 ods. 1 a 4, § 67b ods. 1, 2, 3 a 7, § 67c ods. 2 a 5, § 63 ods. 1

a 3 zák. č. 162/1995 Z.z. a § 79 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon o katastri nehnuteľností, a s prihliadnutím na obsah zápisnice o vykonaní miestneho prešetrovania z 15.08.2007 k prešetrovaciemu náčrtu č. 1 v rámci 1. etapy konania o obnove katastrálneho operátu novým mapovaním 8- člennou komisiou u vlastníka Ing. M.M. zistil, že hranice pozemkov a označenie ich lomových bodov bolo určené tak, že vlastnícky celok zapísaný na LV č. X. tvoria pozemky parc. č. X., X.X.. Pozemok parc. č. X. sa rozdeľuje na

1. pozemok parc. č. X. – zastavaný stavbou rodinného domu súp. č. X. a
2. pozemok parc. č. X. – dvor.

Vlastnícke hranice sú vymedzené spojnicou nasledujúcich lomových bodov:

1. č. 31 – kovová tyčka,
2. č. 32 – kovový stĺpik oplotenia,
3. body z náčrtu č. 7
4. č. 62 – kovový stĺpik oplotenia,
5. č. 61 – kovový stĺpik oplotenia a
6. č. 63 – kovový stĺpik oplotenia.

Túto zápisnicu z 15.08.2007 Ing. M.M. odmietol podpísať a 8-členná komisia do záznamu uviedla, že vlastník hranice nespochybňuje, ale dá si ich „premerat“.

Na základe týchto skutočností krajský súd označil námietku žalobcov, podľa ktorej napadnuté rozhodnutie zasahuje do vlastníckych práv žalobcov tým, že znižuje výmeru parcely č. X., že je najmä v zmysle § 67b ods. 3 zák. č. 162/1995 Z.z. opodstatnená. Z uvedeného ustanovenia nevyplýva právomoc správneho orgánu zmeniť hranice pozemkov a tým aj ich výmery, ak sú rozpory v tvrdení vlastníkov o ich priebehu. V takomto prípade sa za hodnoverné považujú hranice vyznačené v platnom katastrálnom operáte a takto zistený priebeh hraníc je možné zmeniť len na podklade právoplatného rozhodnutia súdu (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 11/97 zo dňa 26.08.1997). Na základe uvedeného vyslovil krajský súd záver, že žalovaný a prvostupňový správny orgán vec nesprávne právne posúdili.

Takisto s odkazom na ustanovenia § 46, § 47 ods. 1 a 3, § 59 ods. 1 Správneho poriadku krajský súd dospel k názoru, že žalovaný ani prvostupňový správny orgán nepostupovali v súlade s citovanými ustanoveniami. Podľa názoru krajského súdu v katastrálnom konaní nebol presne a úplne zistený skutkový stav, a s týmto je spojené pochybenie pri jeho vyhodnocovaní.

Najmä sporná otázka, či existujúce ploty a železné rúrky sú vhodným podkladom pre vytýčenie lomových bodov v teréne (a z toho vyplývajúca zmena šírky parciel z 22,00 m na 20,00 m), spochybňovala hodnovernosť vytýčenia lomových bodov. Z uvedeného krajský súd vyvodil záver, že priebeh hraníc medzi dotknutým parcelami bol zmenený bez právneho dôvodu.

Navyše z obsahu záznamu podrobného merania zmien č. X. ako aj č. X. pre krajský súd vyplynulo, že parc. č. X. a X. má šírku nie 20,00 m ale 22,00 m.

Na základe uvedeného krajský súd uložil žalovanému, aby v ďalšom konaní sa opätovne zaoberal námietkami žalobcov a Ing. M.M., úplne a presne zistiť skutkový stav veci, dôsledne postupovať v súlade s § 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku, zistené skutočnosti vyhodnotiť a až na základe takéhoto vyhodnotenia vo veci v súlade so zákonom rozhodnúť.

III.

Odvolanie žalovaného

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 01.12.2010 (č. 1. 93) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný poukázal na tú procesnú skutočnosť, že na krajskom súde prebiehali dve identické konania, a to v tejto veci (1S 54/09) ako aj vo veci účastníkov Ing. J. v. žalovaný pod sp. zn. 1Sp/52/2009. Uvedené obe súdne konania sa týkajú tých istých účastníkov správneho konania, žaloby v oboch konaniach sú doslovne totožné, v oboch konaniach sa napadá to isté rozhodnutie katastrálneho úradu, obe konania prebiehajú na tom istom súde a v rovnakom čase. Na základe uvedeného žalovaný namietal, že v danom konaní malo dôjsť k spojeniu uvedených vecí, a nakoľko sa tak nepostupovalo, v konaní pred krajským súdom podľa žalovaného došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.

Ďalej žalovaný nesúhlasil so záverom krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zasahuje do vlastníckych práv žalobcov tým, že znižuje výmeru parcely č. X. jej zúžením a ďalej že vsunutie hranice susedovej parcely č. X. do parcely č. X. je opodstatnená. Navyše konanie o zmene hranice je v právomocí všeobecného súdu a žalovaný spolu so správou katastra to nerešpektovali. Naopak, podľa žalovaný vyslovil svoj záver, že tak správa katastra ako aj žalovaný predmetnú vec riešili v konaní o námietkach proti chybám v obnovenom katastrálnom operáte v zmysle § 63 zák. č. 162/1995 Z.z. a § 87 a nasl. vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

Podľa § 87 ods. 1 vyhl. č. 79/1996 Z.z. správa katastra požiada obec o vyhlásenie konania o námietkach proti chybám v obnovenom katastrálnom operáte s tým, aby obec vyhlásila toto konanie najmenej 15 dní pred jeho začiatkom.

Podľa § 87 ods. 2 vyhl. č. 79/1996 Z.z. správa katastra predloží prostredníctvom obce obnovený katastrálny operát na verejné nahliadnutie najneskôr do 30 dní od jeho vyhotovenia.

Podľa § 87 ods. 3 vyhl. č. 79/1996 Z.z. pri obnove katastrálneho operátu alebo jeho časti vyhotovením jeho duplikátu sa konanie o námietkach proti chybám nevykonáva.

K skutkovým zisteniam žalovaný v odvolaní zopakoval svoju argumentáciu, že až po podaní námietky správny orgán zistil, že priebeh hraníc medzi parcelami nezodpovedal priebehu hraníc podľa platného právneho stavu, tzn. stavu určeného geometrickým plánom, a z toho žalovanému vyplynul záver o zmene priebehu hraníc medzi parcelami C KN č. X., X. a X. bez právneho dôvodu. Preto ich podľa žalovaného navrátenie zlomových bodov v teréne do právneho a evidovaného stavu nie je schopné vyvolať spor o priebeh hraníc.

Súčasne s tým žalovaný poukázal na to, že Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v rámci konania o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia v mimo odvolacom konaní preskúmaval obdobné otázky a záverom sa úrad stotožnil so zisteniami a závermi správy katastra a žalovaného. Pri tomto argumente najmä vychádzal odkazujúc na ustanovenie § 79 ods. 1 vyhl. č. 79/1996 Z.z. z toho, že v danej veci obnova katastrálneho operátu nebola v súlade s právnym stavom v tejto časti, a tento stav sa jednoducho dal do súladu platným právnym stavom, resp. s citovaným geometrickým plánom z roku 1994.

Podľa § 79 ods. 1 vyhl. č. 79/1996 Z.z. pri miestnom prešetrovaní pri novom mapovaní hraníc pozemkov vymedzených právami k nehnuteľnostiam sa preveruje najmä súlad ich priebehu s právnym stavom a trvalé označenie lomových bodov týchto hraníc.

Taktiež žalovaný vyslovil záver, že správne orgány nezasiahli do vlastníckych vzťahov účastníkov konania a ani neriešili spor, naopak žalobca nerešpektoval priebeh hraníc uvedený v uvedenom geometrickom pláne z roku 1994. V súvislosti s týmto záverom žalovaný uviedol s odkazom na ustanovenie 70 ods. 2 zák. č. 162/1996 Z.z., že záväzným údajom katastra je poloha lomových bodov a výmera hraníc i parciel je len údajom odvodeným. Poloha lomových bodov bola podľa žalovaného predmetným geometrickým plánom jasne určená, chybne bola uvedená šírka parciel na 22 m, podľa ktorej si následne pozemky ohradili účastníci konania. Potom tvrdenie krajského súdu, že správne orgány nezistili presne a úplne skutočný stav veci pri posudzovaní hranice pozemkov žalobcov a susediacich pozemkov a zistený skutkový stav riadne nevyhodnotili, žalovaný označil za nesprávny.

Vo vzťahu k otázke polohy lomových bodov č. 10 a 11 žalovaný uviedol, že geometrické určenie a polohové určenie parciel sú záväznými údajmi katastra. Navyše podľa žalovaného, bolo možné jednoduchým pomeraním dotknutých hraníc parciel v predmetnom geometrickom pláne zistiť (viď mierka geometrického plánu 1:1000), že opravené strany (hranice) dotknutých parciel majú výmeru o 2 mm menej v porovnaní s protíahlými stranami.

Taktiež žalovaný upozornil na nesúlady žalobného návrhu s petitom žaloby, čo je podľa žalovaného zákonným dôvodom na zamietnutie žaloby. Súčasne zdôraznil, že nie žalovaný ale žalobcovia nerešpektovali stav podľa geometrického plánu č. 240-Sch-90/94.

Záverom žalovaný navrhol zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že žaloba sa zamietá bez priznania nároku na náhradu trov konania.

IIIa.

Odvolanie Ing. M. a Ing. N. O./stanoviská

A)

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 01.12.2010 (č. l. 98) proti rozsudku prvostupňového súdu sa Ing. M.M. a Ing. N.N. ako osoby zúčastnené v súdnom prieskume uviedli, že krajský súd sa nevysporiadal dostatočne so zisteným skutkovým stavom, neuviedol na základe akých preukázaných skutočností rozhodol, a neuviedol ani aké nové dôkazy je potrebné, aby žalovaný vykonal.

Úvodom zrekapitulovali v 13-tich bodoch chronológiu tohto prípadu, a to od roku 1994 (bod 1.) až po dátum vydania rozsudku krajského súdu dňa 15.10.2010 (bod 13.).

Vzhľadom k uvedeným námietkam považujú celé rozhodnutie Krajského súdu Prešov za nesprávne a navrhujú ho zrušiť s príkazom vo veci znovu konať a rozhodnúť tak, že krajský súd potvrdzuje rozhodnutie Katastrálneho úradu Prešov.

Súčasne ponúkli v prípade potreby Najvyššiemu súdu doručiť nové podnety na preukázanie skutočností týkajúcich sa dotknutých plotov.

B)

Ing. J. ako zúčastnená osoba 3/ v svojom stanovisku zo 17.12.2010 (č. l. 103) označil za nepravdu tvrdenie manželov O., nakoľko v auguste 1994 aj za jeho účasti boli vyznačené lomové body nových parciel X. a X., ktoré boli vyznačené identicky podľa pôvodného dreveného oplotenia v šírke 22 m a v rozsahu podľa dovtedajšieho využívania, za účelom určenia šírky a dĺžky novo vytýčených parciel, vypočítania ich výmer a vypracovania

geometrického plánu č. 240-Sch-90/94. Podľa Ing. J. sa Ing. M. uvedeného vyznačovania v teréne nezúčastnil.

Navyše Ing. J. uviedol, že v Zázname podrobného merania zmien č. X. ku GP č. 240-Sch-90/94 je uvedený ako deň merania 01.08.1994, deň zhotovenia 27.09.1994 a pri dátume dňa 30.09.2004 je uvedené, že nadobúdateľ /objednávateľ/ bol oboznámený s priebehom a označením hraníc novo oddeľovaných pozemkov. Ďalej je uvedené, že nové hranice sú označené plotom, kovovými rúrkami. Toto je podľa Ing. J. dôkaz o nepravdivosti tvrdenia Ing. M.M., že GP č.240-Sch-90/94 nebol v roku 1994 vytýčený a že až v roku 1996 sa vlastníci dozvedeli, kde sú hranice v teréne.

Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal podané odvolanie zamietnuť a napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdiť.

C)

Z vyjadrenia žalobcov 1/ a 2/ z 21.12.2010 k odvolaniu žalovaného (č. 1. 104) vyplýva, že žalobcovia s odvolacími dôvodmi žalovaného nesúhlasia a pokladajú ich za zmätočné. Najmä zdôraznili rozdiel medzi vyhotovením geometrického plánu (GP) a vytýčením hranice pozemku s citovaním názoru odbornej literatúry (JUDr. Scudzina, právna povaha hraníc pozemkov, ASPICV982). Pritom v každom prípade musí byť podľa žalobcov rešpektovaná zameraná šírka hraníc nového pozemku na jeho oddelenie a v teréne zistený údaj musí byť prenesený do katastrálnej mapy.

V prejednávanej veci boli podľa žalobcov nové hranice boli v teréne určené existujúcim plotom, kovovými rúrkami. Geodet pri vyhotovovaní GP nameral dňa 01.08.1994 lomové body nových parciel č. X. a X. v šírke 22 m. Následne žalobcovia uviedli, že v rovine právnej bol objekt pozemkového vlastníctva (oddelená parcela) vymedzený jej určením v evidencii nehnuteľností, kde v mapovom operáte má svoju existenciu v katastrálnom území s parcelným číslom, hranicami a výmerou (parc. č. X. o výmere 1.797 m²). Navyše zdôraznili, že za 14 rokov od nadobudnutia pozemkov vydržaním v roku 1995 a od vyhotovenia GP nikto nevzniesol námietku proti chybám v katastrálnom operáte (viď § 59 ods. 3 zák. č. 162/1995 Z.z.) a výsledky OKO len potvrdzovali správnosť údajov (nadväzovali na zistený priebeh hranice) z vyhotoveného GP.

Rovnako žalobcovia označili podanie námietky Ing. M.M., že je v rozpore z obecnou vyhláškou č. j. 2123/2008 zo dňa 19.11.2008.

Podľa žalobcov v poradí druhý GP nevychádzal z platných údajov v katastri nehnuteľností. Tento stav bol odstránený až v roku 2008, keď OKO u Ing. O. zistila priebeh hranice, ktorá nadväzovala na skorší GP, a vykázala menšiu výmeru parcely 1.470 m² oproti v GP č. 11946318-66/95 vykázanej výmere 1.687 m². K tomuto záveru dospel podľa žalobcov aj súdny znalec, keď správny orgán na základe nehodnoverného ZPMZ opravil priebeh hranice susedných pozemkov, avšak namiesto opravy jednej parcely zasiahol do ďalších dvoch (- 3,65 m v neprospech parciel č. X. a č. X.).

Navyše žalobcovia uviedli, že ak by bola úvaha žalovaného opodstatnená, potom všetky na základe GP č. 240-Sch-90/94 vytvorené pozemky by museli vykazovať chybu v súradniciach, tzn. u všetkých 13 novovytvorených pozemkov by muselo ísť o systémovú chybu. Prípadná chyba v súradniciach však nemôže mať za následok zmenšenie šírky parcely, k čomu naopak navádza tvrdenie Ing. M.M. v podanom odvolaní z 01.12.2010.

Na podporu svojho názoru, že z ustanovenia § 67c ods. 5 zák. č. 162/1995 Z.z. nevyplýva právomoc správneho orgánu meniť hranice pozemkov, citovali žalobcovia právne názory z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/158/2009). Odvolávajúc sa na svoje námietky vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu Správy katastra v Poprade vyslovili nesúhlas s námietkou žalovaného, že proti zmene majetkových pomerov žalobcovia v správnom konaní nenamietali.

Podľa žalobcov krajský súd rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade s katastrálnym zákonom, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa navrhujú potvrdiť a uplatňujú si náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 146,48 € s priloženým vyčíslením.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246 ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Za tejto situácie Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalovaný domáha preskúmania rozsudku krajského súdu, je právna otázka, či geometrický plán a údaje v ňom obsiahnuté si môžu odporovať, a pokiaľ nastane takáto situácia, či je možné niektoré údaje označiť za hodnoverné a niektoré naopak nie. Navyše takto vymedzenú otázku je potrebné vzhľadom

na argumentáciu prednesenú tak účastníkmi ako aj zúčastnenými osobami rozvinúť aj v tom duchu, ktoré údaje v geometrickom pláne sú právne záväzné a či je možné za hore opísaného stavu od vlastníka parcely logicky očakávať, že bude preverovať jednotlivé údaje v geometrickom pláne overenom pracovníkom správy katastra nehnuteľností (napríklad premeriavaním jednotlivých vzdialeností lomových bodov parcely v geometrickom pláne). Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

I.) K odvolaniu žalovaného:

Najvyšší súd sa preto v súvislosti s takto formulovanou otázkou zameril na vymedzenie zákonných pojmov vzťahujúcich sa na zachytenie hraníc pozemku.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. hranicu pozemku určujú lomové body. Za hranicu susedných pozemkov vymedzenú vlastníckym právom sa považuje hranica podľa skutočnej držby, ak ju vlastníci susedných pozemkov uznávajú a ak nie je medzi nimi sporná.

Podľa § 3 ods. 6 zák. č. 162/1995 Z.z. lomový bod je bod, v ktorom sa lomí hranica územnej správnej jednotky, katastrálneho územia, zastavaného územia obce, hranica vymedzená právom k nehnuteľnosti, hranica držby, hranica druhov pozemkov alebo rozhrania spôsobu využívania pozemkov.

A) Relevantnosť geometrického plánu

Z obsahu jednotlivých podaní je pre Najvyšší súd jednoznačné, že medzi vlastníckymi pozemkami, tzn. žalobcami a zúčastnenými osobami, navzájom existuje spor o priebeh hranice susedných pozemkov, a preto zákonná domnienka uvedená v § 3 ods. 2 veta posledná zák. č. 162/1995 Z.z. nemohla nastať. Najvyšší súd potom musí vychádzať z hranice pozemku určenej lomovými bodmi, tzn. zo znázornenia hranice vymedzenej vlastníckym právom k nehnuteľnosti.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 162/1995 Z.z. parcelou sa rozumie geometrické určenie a polohové určenie a zobrazenie pozemku v katastrálnej mape alebo v geometrickom pláne s vyznačením jej parcelného čísla.

Podľa § 3 ods. 4 zák. č. 162/1995 Z.z. geometrickým určením nehnuteľnosti alebo katastrálneho územia sa rozumie vymedzenie tvaru a rozmerov nehnuteľnosti alebo katastrálneho územia ich hranicami.

Podľa § 95 vyhl. č. 79/1996 Z.z. je geometrický plán grafickým znázornením nehnuteľností, ktoré vzniknú rozdelením alebo zlúčením nehnuteľností, vyjadruje stav nehnuteľností pred zmenou a po zmene s uvedením doterajších a nových parcelných čísel, výmer, druhov pozemkov a ďalších údajov. Geometrický plán je aj grafickým znázornením vecného bremena k časti pozemku.

Podľa § 103 vyhl. č. 79/1996 Z.z. na úradné overenie geometrického plánu vyhotoviteľ predkladá

- a) autorizačne overený geometrický plán (najmenej v štyroch vyhotoveniach),
- b) dokumentáciu uvedenú v § 94,
- c) podklady na aktualizáciu vo výmennom formáte vo všetkých katastrálnych územiach,
- d) oznámenie o nedostatkoch zistených na geodetických bodoch.

Výsledný operát sa v jednom vyhotovení ukladá do štátnej dokumentácie.

Pre Najvyšší súd v zmysle hore uvedených ustanovení vyplýva, že geometrický plán nie je iba jednoduchým grafickým znázornením hraníc pozemkov a ich zmien, ale obsahuje podľa § 97 citovanej vyhlášky ďalšie numerické údaje, a to popisové pole a výkaz výmer parciel a dielov. Aj v tomto konaní predložený geometrický plán č. 240-Sch-90/94 vykazuje u pozemkov č. X. a X. šírku 22,00 m a nie žalovaným uvádzaných 20,00 m pri dĺžkach 86,07 m, 85,58 m a 84,72 m.

Podľa § 67 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. geometrický plán je technický podklad právnych úkonov, verejných listín a iných listín a slúži aj ako podklad na vklad a záznam práv k nehnuteľnostiam. Údaje o pozemkoch, ktoré vzniknú na základe geometrického plánu, sa zapisujú do katastra nehnuteľností aj bez právneho úkonu na žiadosť vlastníka; tým nie sú

dotknuté ustanovenia osobitného predpisu. Ak ide o pozemnú komunikáciu, zapíše sa geometrický plán bez právneho úkonu do katastra evidenčným spôsobom na žiadosť právnickej osoby zriadenej štátom.

S podporou hore citovaného ustanovenia § 67 zák. č. 162/1995 Z.z. sa Najvyšší súd stotožňuje s argumentmi žalobcov, že geometrický plán v prípade originálneho nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, čo v prejednávanej veci reálne nastalo, je aj právne relevantným dokumentom na preukázanie všetkých tvarových a rozmerových vlastností pozemku (viď § 98 písm. c/ vyhl. č. 79/1996 Z.z.). Najmä právna relevancia tohto dokumentu je zvýraznená požiadavkou, že nejde o jednoduchý náčrt vykonaný vlastníkom pozemku, ale o výsledok činnosti odbornej osoby, navyše autorizačne overený a následne úradne overený správou katastra.

Údaje a tvar pozemkov dotknutých rozhodnutím sú výsledkom meračských prác v teréne (bližšie § 101 vyhl. 79/1996 Z.z.) vykonaných dňa 01.08.1994 a výpočtových a zobrazovacích prác (bližšie § 102 vyhl. 79/1996 Z.z), kde ich hranice boli v prejednávanej veci vymedzené, resp. vytýčené plotom a kovovými rúrkami. Na základe uvedeného pre Najvyšší súd zatiaľ vyplýva z citovaných ustanovení záver, že geometrický plán je právne relevantným dokumentom (§ 67), ktorý prostredníctvom lomových bodov (§ 3 ods. 6) geometricky a polohovo určuje a zobrazuje (§ 3 ods. 3) hranice pozemku (tvar a rozmery) vymedzené vlastníckym právom k nehnuteľnosti.

B) Rozpory v geometrickom pláne

Uvedený geometrický plán vypracovaný pod č. zákazky 240-Sch-90/94 na oddelenie parcel bol v celosti overený dňa 23.11.1994 Ing. K., zamestnankyňou Správy katastra Poprad, a ako taký sa stal hodnoverným technickým podkladom k zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (viď napríklad notárska zápisnica sp. zn. N 709/95 z 03.10.1995).

Vo vzťahu k uvedenému musí Najvyšší súd na tomto mieste vysloviť prinajmenej hlboké znepokojenie nad argumentáciou žalovaného, že bolo možné jednoduchým pomeraním dotknutých hraníc parcel v predmetnom geometrickom pláne zistiť (viď mierka geometrického plánu 1:1000), že dotknuté strany (hranice) parcel majú výmeru o 2 mm

menej v porovnaní s protíahľými stranami. Pokiaľ by Najvyšší súd túto argumentáciu žalovaného mal akceptovať, potom je namieste otázka, prečo sa táto skutočnosť nepreverovala už v štádiu autorizácie (viď formulácia na GP zo 07.10.1994, že náležitosťou a presnosťou zodpovedá predpisom –Ing. P.), resp. v štádiu úradného overenia. Avšak Najvyšší súd musí ihneď dodať, že takýto spôsob overovania vnútornej a vzájomnej pravdivosti údajov zachytených na geometrickom pláne a navrhnutý žalovaným sa prinajmenej javí ako problematický, lebo na jednej strane žalovaný tvrdí, že numerický údaj 22,00 m zaznamenaný pri šírke pozemku je na geometrického plánu nepresne uvedený, ale na druhej strane v svojom odvolaní deklaruje absolútnu presnosť grafického vyhotovenia tohto geometrického plánu bez ohľadu na prípustnosť bežnej chyby v meraní neškoleným jednotlivcom pri využití rôznych geometrických pomôcok na zistenie odchýlky 2 mm.

Na základe uvedeného preto musí Najvyšší súd uzavrieť svoje úvahy konštatovaním, že po úradnom overení geometrického plánu správou katastra nie je možné od vlastníka nehnuteľnosti rozumne očakávať, že je schopný odstrániť možné rozpory vo vnútornej a vzájomnej pravdivosti údajov zachytených na geometrickom pláne, ak ich vôbec zistí.

C) Záväznosť geometrického plánu

Odhliadnuc od uvedenej argumentácie žalovaného, práve údaj o šírke jednotlivých pozemkov sa stal predmetom sporu žalobcov a zúčastnených osôb. Najvyšší súd sa preto zameral na zistenie toho, ktoré údaje katastra je nutné považovať za právne relevantné, tzn. že sú hodnoverné a záväzné dovtedy, dokiaľ sa právnou cestou nepreukáže ich opak.

*Podľa § 70 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. údaje katastra, a to údaje o právach k nehnuteľnostiam, parcelné číslo, **geometrické určenie nehnuteľnosti**, druh pozemku, geometrické určenie a výmera katastrálneho územia, názov katastrálneho územia, výmera poľnohospodárskej jednotky alebo lesnej hospodárskej jednotky, alebo organizačnej jednotky, údaje o základných a podrobných polohových bodových poliach, údaje o bodových poliach, ako aj štandardizované geografické názvy sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Hodnoverným a záväzným údajom katastra je aj výmera parcely, ak je určená v digitálnej forme obnovou katastrálneho operátu novým mapovaním vykonaným po účinnosti tohto zákona.*

Je nepochybné z obsahu ustanovení § 3 ods. 3 a 4 zák. č. 162/1995 Z.z., že pod pojmom geometrické určenie nehnuteľnosti sa rozumie vymedzenie tvaru a rozmerov nehnuteľnosti a jej hraníc, ktoré sa vykoná napríklad prostredníctvom geometrického plánu.

Ak v zmysle citovaného § 70 zák. č. 162/1995 Z.z. iba výmera parcely, ktorá nebola určená v digitálnej forme prostredníctvom obnovy katastrálneho operátu, nie je záväzným a hodnoverným údajom katastra (toto sa však vzťahuje iba na tú časť geometrického plánu označenú ako výkaz výmer), potom žalovaný mal právne objasniť v rámci svojho odôvodnenia, prečo v prejednávanej veci neprpisuje popisným údajom o rozmeroch nehnuteľnosti (§ 3 ods. 4 zák. č. 162/1995 Z.z.), medzi ktoré patria aj číselné údaje o šírke a dĺžke pozemkov, právnu relevanciu. Toto žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevykonal, čím zapríčinil nepreskúmateľnosť svojich právnych názorov a záverov v dôsledku nedostatku dôvodov (zrušovací dôvod v zmysle § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p).

Na základe uvedeného musí Najvyšší súd konštatovať, že medzi záväzné a hodnoverné údaje geometrického plánu (§ 70 zák. č. 162/1995 Z.z.) patria v zmysle § 3 ods. 4 údaje vymedzujúce tvar a rozmery nehnuteľnosti, tzn. aj šírka pozemku.

D) Vznik sporu o hranice

S ďalšou námietkou žalovaného, že správne orgány nezasiahli do vlastníckych vzťahov účastníkov konania a ani neriešili spor a že naopak žalobcovia nerešpektovali priebeh hraníc uvedený v uvedenom geometrickom pláne z roku 1994, musí Najvyšší súd v spojitosti s hore prezentovanými závermi tiež vysloviť nesúhlas. Pokiaľ žalovaný pri tejto argumentácii vychádzal z aplikácie ustanovenia 70 ods. 2 zák. č. 162/1996 Z.z., že záväzným údajom katastra je poloha lomových bodov, a preto výmera hraníc aj parciel je len údajom odvodeným, musí Najvyšší súd zobrať do úvahy, že v jednotlivých náčrtkoch bola poloha lomových bodov parciel vymedzená aj ich numericky vyjadrenými vzdialenosťami, okrem iného aj údajom 22,00 m.

Nakoľko poloha lomových bodov bola v zmysle argumentácie žalobcov a podľa údajov z geometrického plánu v teréne jasne určená plotom a kovovými rúrkami a na základe

takto akceptovaných správou katastra (viď úradné overenie GP) lomových bodov v teréne, sa aj vyhotovil záznam podrobného merania zmien (aj zo zápisnice z 15.08.2007 vyplýva, že členovia komisie vymedzili hranice prostredníctvom kovových stĺpikov), potom označenie 22-metrovej šírky parciel za chybné správou katastra je nutné vyhodnotiť ako prelomenie dobrej viery vlastníkov v hodnovernosť údajov katastra (konkrétne vo vzdialenosť lomových bodov 22,00 m).

Navyše takéto závery žalovaného nemajú ani oporu v konaní členov komisie, ktorí toto v teréne nezistili. S týmto záverom sa preto ako nelogická javí obrana žalovaného, že až po podaní námietky zúčastnenou osobou správny orgán zistil, že priebeh hraníc medzi parcelami nezodpovedal priebehu hraníc podľa platného právneho stavu. Potom ale žalovaný mal objasniť, že ak správny orgán v teréne počas meraní nezistil žiadnu nedostatky v priebehu hraníc, na akom logickom základe sa žalovaný domnieva, že túto pre konanie závažnú skutočnosť mali zistiť žalobcovia, ktorí sú iba bežnými užívateľmi, tzn. nie sú odborníkmi na analýzu listín, ako je v tomto prípade geometrický plán.

Navyše vo vzťahu k otázke polohy lomových bodov č. 10 a 11 žalovaný sám uviedol, že geometrické určenie a polohové určenie parciel sú záväznými údajmi katastra. S týmto záverom Najvyšší súd súhlasí, avšak bolo následnou povinnosťou žalovaného právne objasniť, prečo uprednostnil časť geometrického určenia pred druhou časťou, tzn. vzdialenosťou týchto bodov, ich reálnym vytýčením v teréne a ich výmerou; v tejto časti je jeho odôvodnenie nepreskúmateľné.

Vo svetle uvedených záverov potom tvrdenie krajského súdu, že správne orgány nezistili presne a úplne skutočný stav veci pri posudzovaní hranice pozemkov žalobcov a susediacich pozemkov a zistený skutkový stav riadne nevyhodnotili, je podľa Najvyššieho súdu oprávnené.

Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní poukazoval najmä na právny text uvedený v § 79 vyhl. č. 79/1996 Z.z., potom podľa Najvyššieho súdu opomenul aplikovať toto ustanovenie v celosti, tzn. aj s prihliadnutím na jeho odsek 2, ktorý rieši kolíziu názorov o priebehu hranice, ktorý v prejednávanej veci posunutím doterajších hraníc v teréne v prejednávanej veci skutočne nastal.

Podľa § 79 ods. 2 vyhl. č. 79/1996 Z.z. platí, že ak vlastník, držiteľ, nájomca alebo iná oprávnená osoba vyslovia pri miestnom prešetrovaní pri novom mapovaní nesúhlas s priebehom hranice vymedzenej právom k nehnuteľnosti, vyznačí sa táto hranica v prešetrovacom náčrte ako sporná a vyhotoví sa o tom protokol. V katastrálnom operáte je taká hranica označená za spornú až do právoplatného rozhodnutia súdu.

Najvyšší súd musí vysloviť právny názor, že v prejednávanej veci nie je možné, aby zmena hraníc v teréne v procese opravy katastrálneho operátu za situácie, kedy s touto zmenou vlastníci dotknutých pozemkov vysloví nesúhlas, by nevedla k sporu o priebehu hranice.

Na základe uvedených argumentov sa Najvyšší súd stotožňuje s názorom krajského súdu, že postupom správnych orgánov bol zmenený priebeh hranice pozemkov bez právneho dôvodu, čím došlo k sporu o priebeh hranice medzi vlastními pozemku, ktoré nadobudli na základe vydržania, tzn. originálnym spôsobom. Uvedený spor nie je oprávnený riešiť žalovaný v svojom rozhodnutí, ale naopak je nutné pri riešení tohto sporu zohľadniť súdnu judikatúru (napríklad sp. zn. 1Cdo 11/97 alebo 8Sžo/158/2009).

II.) K odvolaniu zúčastnených osôb

V súvislosti s argumentáciou vyslovenou v odvolaní zúčastnených osôb 1/ a 2/ (Ing. M.M. a Ing. N.N.) Najvyšší súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej sa v správnom súdnictve zásadne vykonáva prieskum skutkových záverov a zistení vykonaných správnymi orgánmi, tzn. že nové dokazovanie sa nevykonáva. Nakoľko odvolanie z 01.12.2010 sa zakladalo iba na skutkových tvrdeniach a opisoch, resp. na ponuke predloženia nových podnetov (video záznam, dokazujúci skutočnosti okolo spomínaných plotov), musel sa Najvyšší súd zaoberať iba prieskumom napadnutého rozsudku krajského súdu iba v medziach odvolania. Zúčastnené osoby tieto medze určili tým, že vytýkajú krajskému súdu, že sa nevysporiadal dostatočne so zisteným skutkovým stavom, nevedol na základe akých preukázaných skutočností rozhodol, a nevedol ani aké nové dôkazy je potrebné aby žalovaný vykonal.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu Najvyššiemu súdu vyplynulo, že krajský súd pri svojom rozhodovaní zobral do úvahy skutkové zistenia zachytené v administratívnom spise, tieto skutkové zistenia v medziach žalobných námietok logicky posúdil a vyvodil z nich právne závery (najmä, že „žalovaný sa v danom prípade nezaoberal dôsledne všetkými zistenými skutočnosťami a námietkami, vzniknuté rozpory neodstránil a z tohto dôvodu rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu vecí“), s ktorými sa Najvyšší súd stotožnil.

Vo vzťahu k tvrdenej povinnosti krajského súdu uviesť, ktoré nové dôkazy má žalovaný vykonať, Najvyšší súd poukazuje na to, že nie je v právomoci súdnej moci (článok 2 ods. 2 v spojení s článkom 141 ods. 2 ústavy), aby týmto spôsobom mohla konať vo vzťahu k moci výkonnej. V správnom súdnictve je možné iba vysloviť záväzný právny názor (§ 250j ods. O.s.p.) ako výkladovú smernicu pre riadnu aplikáciu procesných právnych predpisov na postup správneho orgánu, resp. na zákonnú aplikáciu hmotno-právnych predpisov na meritórne rozhodovania správneho orgánu.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalovaného, argumentácie žalobcov ako aj zúčastnených osôb Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešným žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania vzniklo.

Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá :

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcov listom z 21.12. 2011 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčíslil a Najvyšší súd uznal :

1.1. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde

1.1.1. podanie vyjadrenia (11) 1 úkon práv. pomoci 66,03 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,21 €

tzn. v celkovej sume : **73,24 €**

Úkon právnej pomoci označený ako prevzatie a príprava zastúpenia mal byť uplatnený v súvislosti s vyhlásením rozsudku v prvostupňovom konaní a preto ho Najvyšší súd v odvolacom konaní neuznal.

Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov.

Zúčastneným osobám 1/ Ing. M.M., 2/ Ing. N.N. a 3/ Ing. J. právo na náhradu trov odvolacieho konania Najvyšší súd nepriznal, nakoľko u nich podmienky na vznik tohto práva neboli splnené (najmä úspešnosť a ich vyčíslenie).

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava vzťahov vznikajúcich pri správe katastra vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

Nakoľko uvedenú právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd nevyužil, dochádza tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 30. novembra 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová